

Ο ΦΙΛΟΣ
ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ,
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Τεύχος ΙΑ΄.

Σάκυνθος 1860.

Ἰανουάριος.

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ.

Γέρων τις ἴστατο εἰς τὸ παράθυρον κατὰ τὸ μεταξὺ δύο ἐνιαυτῶν μεσονύκτιον, καὶ μὲ ἔνδακρυ ὄμμα ἐθεώρει ἄνω μὲν τὸ ἀκίνητον καὶ ἀείποτε νεάζον στερέωμα, κάτω δὲ τὸ σιγαλὸν καὶ χιονοσκεπὲς ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μόνος ἠγγύπνει καὶ μόνος ἐστέναζε· διότι ἐγγὺς ἦτο χαίνων ὁ ἄχαρις τάφος, τὸν ὁποῖον λεπτὴ ὑπέστρωσε τοῦ γήραος ἢ χιονώδης συνδῶν, ἀφοῦ μαραινθέντα δισσπάρησαν τὰ τερπνὰ τῆς νεότητος ἄνθη. Καὶ ἤδη ἐξ ὄλου τοῦ πλοῦτου τῆς μακρᾶς του ζωῆς, δὲν ἔφερε πλέον μεθ' ἐκυτοῦ, εἰμὴ πταίσματα, νόσους, ψυχὴν κατερμηωμένην, καὶ γῆρας ἔμπλεον μετανοίας.

εἰς φάσματα ἐβημάτιζον ἤδη ἐνώπιόν του οἱ χρυσοὶ τῆς νεότητος χρόνοι, καὶ τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῶ ἀνεπόλου, ὅτε χειράφετος ἐμεινεν εἰς τὴν τρίοδον τῆς ζωῆς, ἣτις ἐντεῦθεν μὲν ἄγει δι' εὐθείας καὶ ὁμαλῆς ὁδοῦ εἰς λειμῶνα τερπνὸν καὶ περιλαμπῆ, ἐκείθεν δὲ διὰ σκολιάς καὶ βορβορώδους εἰς χώραν ζοφώδη καὶ πνιγηρὰν, τῆς ὁποίας τὴν φρικαλέαν σιγὴν διακόπτουσιν ἐκ διαλειμμάτων αἰμωγαὶ δυστυχῶν καὶ ὄφρων συριγμοί. Καὶ ἠσθάνετο περὶ τὸν λαίμον του τὸ παγετῶδες των σῶμα, καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν ἔσταζον φάρμακον ἰοβόλον.

Καὶ σρέφον πρὸς τὰ ὕψη δακρύνοντας ὀφθαλμοὺς αἰὶ Οὐρανέ! ἀνέκραζεν, ἀπόδος μοι τὴν νεότητά μου. Ὡ πάτερ! ἐπανάγαγέ με εἰς τὴν τρίοδον τῆς ζωῆς· θέλω ἤδη ἐκλέξει καλητέραν ὁδόν. Ἄλλ' οὔτε πατὴρ οὔτε νεότης ὑπῆρχε πλέον!

Ἔβλεπε φῶτα φωσφορικά χορευόντα ἐπὶ τῶν ἐλῶν καὶ ἔπειτα σβυνόμενα ὑπεράνω τοῦ κοιμητηρίου. Ἦσαν αἱ ἀνοήτως ἐξοδευθεῖσαι ἡμέραι του. Ἄστρον δέ τι πίπτον ὑψόθεν ἐλαμψε μίαν ριγμὴν, καὶ ἔπειτα σκορπισθὲν κατὰ γῆς ἐχάθη εἰς τῆς νυκτὸς τὸ βαθύτατον σκότος. «Ἐμὲ εἰκονίζει» εἶπε στεναζών, καὶ οἱ ὀδόντες τῆς μετανοίας ἀνέξεσαν τῆς καρδίας του τὴν αἰμορροοῦσαν πληγὴν.

Ἡ φλογερὰ φαντασία του τῷ ἐδείκνυε μορμολύκια ἔρποντα ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ τὰ κατάλευκα ἔβλεπε πτερὰ τοῦ ἀνεμομύλου ὑπερφάνως ὑψούμενα διὰ τὰ συντρίψωσι τὸν ἀδύνατον στάχυν.

Αἰφνης ἀπὸ τοῦ πύργου καταβρέουσα ἐπλημύρει ἡ μουσικὴ τοῦ μεσονυκτίου ὡς μακρυνῆς ἐκκλησίας ἐωθινῆ μελωδία. (α) Τότε περιφέρων τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἰλαρῶς ὑπνώττουσαν φύσιν, καὶ τοὺς φίλους ἐνθυμηθεὶς τῆς νεαρᾶς ἡλικίας του, οἴτινες εὐτυχῶν τέκνων πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῶν ἐθνῶν ἤκουον ἤδη τοῦ κόσμου τὰς εὐλογίας καὶ φαιδρῶς ἐνητένιζον εἰς τὸ μέλλον, «φεῦ! εἶπε, κ' ἐγὼ ἡδυνάμην ὡς σεῖς νὰ ἦμαι εὐδαίμων, κ' ἐγὼ ὡς σεῖς γλυκὰ νὰ κοιμῶμαι ἡμπόρου!... πλὴν!...» καὶ λυγμοὶ διέκοπτον τὴν φωνὴν του, καὶ τὰ θερμὰ δάκρυά του ὑπενέμοντο τῆς γῆς τὸν κρυστάλλινον πέπλον καὶ ἀφίρων τοὺς βαθεῖς ρεναγμοὺς «Ἐπίστρεψε, ἀνέκραξε πάλιν, χρυσῆ μου νεότης, ἐπίστρεψε!»

Ἦδη ἐκ τοῦ κοιμητηρίου ἐγειρόμεναι ἐπροχώρουν ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης αἱ σκιαὶ τῶν κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος μελλόντων νὰ ἀποθάνωσιν. (β) Ἦδη ἀμυδρῶς προφαινομένη λευκοφόρος σκιά ἀργὰ καὶ ἀψοφητὴ πρὸς αὐτὸν ἐκινεῖτο. Ἐντρομος ἐθεώρει τὸ ὠχρὸν καὶ κάτισχνον πρόσωπόν της, τὸ μακρὸν καὶ ἀπαλὰ συρόμενον σάβανον, καὶ αὔρα παγετώδης τὸν περιέλουε μὲ ὀσμὴν νεκρικοῦ θυμιάματος... Ἐπλησίασε... Διέκρινε τοὺς χαρακτῆράς της... Ἦτον ἡ σκιά του!... Εἰς τὴν φρικώδη ταύτην θεάν ὁ νέος ἐξύπνησεν... Ἦτον ὄνειρον. Ἡ τοσοῦτον θερμῶς ποθουμένη νεότης δὲν εἶχεν εἰσέτι παρῆλθει μόνον τὰ πταίσματά του δὲν ἦσαν ὄνειρα. Καὶ κλίνας τὸ γόνυ νύχαρίστησε τὸ ὑπέρτατον ὄν διότι ἡδύνατο εἰσέτι νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τῆς ὁποίας τοσοῦτον εἶχε τῶς ἀποπλανηθῆ.

Ἐπᾶνελθε μετ' αὐτοῦ, νέε ἀναγνώστα, ἐάν τῆς κακίας πορεύῃσαι πῆν ὁδόν. Τὸ ὄνειρον τοῦτο ἄς γείνη τοῦ λοιποῦ κριτῆς σου. Ἐάν μίαν ἡμέραν φωνάζῃς ρεναζών «Ἐπίστρεψε, χρυσῆ μου νεότης!» δὲν θέλει ἐπιστρέφει πλέον. (Ἐκ τῶν τοῦ ΡΙΧΤΕΡΟΥ.)

(α) Πολλοὶ τῆς Γερμανίας ἡ μουσικὴ παιανίζουσα ἀναγγέλει κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τὸ νῆον ἔτος. (β) Ἰπάρχει ἐν Γερμανίᾳ τοιαύτη τις πρόληψις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ.

Οἱ παλαιοὶ Ἑσπεῖς, κατὰ Ἡρόδοτον, διὰ τὰ προφυλαχθῶσιν ἐκ τῶν κεραυνῶν, ἐξετόξευον τὰ βέλη των πρὸς τὰ νέφη.

Διηγούνται ὡσαύτως ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ὅτι ὁ Νουμᾶς, βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων, συνεχῶς κατῴρθωνε νὰ πίπτῃ ὁ κεραυνὸς ὅπου οὗτος ἤθελε, μεταχειριζόμενος γοητείας· ὁ δὲ βασιλεὺς Τύλλος Ὀστίλιος, προσπαθῶν νὰ μιμηθῇ τὸν Νουμᾶν διὰ τὰ καταβιάσῃ τὸν κεραυνὸν, καὶ ἀποτυχῶν εἰς τὴν μέθοδον τῆς γοητείας, ἐκεραυνοβόληθη, καὶ ἀπέθανε. (Πλίνιος 11, 53).

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι πρῶτος ὁ Θαλῆς ἐγνώρισεν, ὅτι τὸ ἤλεκτρον, τριβόμενον διὰ μαλλίνου ὑφάσματος, ἀποκτᾷ τὴν ιδιότητα νὰ ἔλκῃ καὶ νὰ ἀπωθῇ ἐλαφρά τινα σώματα, ὡς τὰς τρίχας, καὶ λοιπὰ· ἐκ δὲ τούτου ἐξήγαγε συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἤλεκτρον ἔχει ζωτικὴν δύναμιν.

Μετὰ τοῦτον ὁ Θεόφραστος ἀνεκάλυψεν ὅτι καὶ ἄλλα σώματα ἔχουσι τὴν αὐτὴν ιδιότητα, ὡς τὸ λιγκούριον, (ἰάκινθος,) κτλ. τὸ ὅμα τοῦτο ἠλεκτρίζεται διὰ τῆς θερμότητος, θερμαινόμενον ἔλκει καὶ ἀποκρούει τὴν τέφραν. Τοιαύτας περιωρισμένας ιδέας εἶχε καὶ ὁ Πλάτων, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Πλούταρχος, καὶ ἄλλοι. (Πλούταρχος Πλατωνικὰ ζητήματα. ζήτημ. 7).

Ἐπὶ πλείστους αἰῶνας κατόπιν αἱ περὶ ἠλεκτρισμοῦ γνώσεις αὐταὶ ἦσαν λίαν περιωρισμέναι, καὶ οὐδεμίαν ἀνάπτυξιν κατὰ πρᾶγμα καὶ κατὰ θεωρίαν ἔτυχον μέχρι τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ὅτε ὁ Ἄγγλος ἰατρός Γιλβέρτος παρετήρησεν, ὅτι πλείσται ἄλλαι ἀκόμη οὐσίαι ἀποκτῶσι διὰ τῆς τριβῆς τὴν ιδιότητα τῆς ἔλξεως καὶ ἀποκρούσεως.

Μετὰ τοῦτον ὁ Βᾶλλ πρῶτος παρετήρησε τὸν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα. Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ καλῶς ἔτριψε μέγαν κύλινδρον ἠλεκτροῦ, ἐπλησίασε πρὸς τοῦτον τὸν δάκτυλον τῆς χειρὸς του, ὅτε αἴφνης μετ' ἐκπλήξεως εἶδεν ν' ἀναπηδήσῃ σπινθῆρ μετ' ἰδίου τινὸς κρότου καὶ φωτὸς κυανοῦ· τὸ δὲ ἀξιοπεριέργον εἶνε, ὅτι ἀμέσως ὁ Βᾶλλ συνέλαβε τὴν ιδέαν, ὅτι ὁ σπινθῆρ οὗτος εἶνε τῆς αὐτῆς φύσεως μὲ τὸν κεραυνόν.

Τὴν δύναμιν ταύτην ἐκάλεσεν ἠλεκτρισμὸν, ἢ ἠλεκτρικὴν δύναμιν, διότι ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ παρετηρήθησαν τὰ πρῶτα ταῦτα φαινόμενα.

Μετ' ὀλίγον ὁ Ἄγγλος Γράν τὸ 1727 ἀνεκάλυψεν, ὅτι τὰ μὲν τῶν σωμάτων εἶνε ἠλεκτραγωγὰ, τὰ δὲ ἀνηλεκτραγωγὰ. Τὸ δὲ εἶ-

στορικόν τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἔχει οὕτως· ἠλεκτρίσας ὑέλινον σωλήνα, ἔπραξε τὰ δύο ἅκρα τούτου διὰ φελλῶν, τῇ ιδέᾳ τοῦ νὰ περιορίσῃ, ἂν δυναθῇ, τὴν ἐξάτμησην τοῦ ἠλεκτρισμοῦ· ἀλλὰ δοκιμάσας νὰ ἴδῃ ἂν καὶ οἱ φελλοὶ μετέσχον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, παρέτηρσεν ὅτι τῶντι εἶχον ἠλεκτρισμὸν, καίτοι διὰ τριβῆς πώποτε δὲν ἠλεκτρίζοντο· προσέτι συναρτήσας ἐπὶ τοῦ φελλοῦ σύρμα μετάλλινον, παρετήρησεν, ὅτι καὶ τοῦτο εἶχεν ἠλεκτρισμὸν. Ἐκ τούτου ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ μέταλλα καὶ ἄλλα τινὰ σώματα διαδίδουν τὸν ἠλεκτρισμὸν. Εἰς τὸν Γράυ ἀποδίδεται καὶ ἡ ἐφεύρεσις τῆς Λουγδουνικῆς λαγῆνου. Ἄλλοι δὲ τὴν τιμὴν ταύτην ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Κλείστιον· ὠνομάσθη δὲ Λουγδουνικὴ ἐκ τῆς πόλεως τῆς Ὀλλανδίας Λουγδοῦνον, ὅπου τὸ πρῶτον ἐκοινοποιήθη· ἐτελειοποιήθη· ἐτελειοποίησε δὲ ταύτην ὁ Μουσχεμβρίκιος.

Μετὰ ταῦτα ἡ ιδέα τοῦ Βάλλ, ὅτι ὁ ἐκ τοῦ ἠλέκτρου σπινθήρ εἶνε τῆς αὐτῆς φύσεως μὲ τὸν κεραυνόν, ἀπησχόλησε πολλοὺς φυσικοὺς πρὸς γνῶσιν τῆς ἀληθείας ταύτης.

Ὁ πρῶτος τούτων εἶνε ὁ περικλεῆς Φραγκλῖνος, ὅστις, ἀνακαλύψας ὅτι αἱ μεταλλικαὶ ἄχμαι, ἢ αἱ ἀκίδες, ἔχουσι τὴν ιδιότητα νὰ ἐλκύωσιν εὐκολώτερα τὸν ἠλεκτρισμὸν, μετεχειρίσθη τὴν πετῶσαν δράκαιναν, τὸν ἀστὸν κοινῶς καλούμενον· προσήψε πρὸς τὴν χορδὴν ταύτης μετάλλινον σύρμα, καὶ ἐπὶ τέλους ἀκίδα, καὶ ὕψωσε ταύτην ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ πρὸς νεφελῶδες μέρος· οὕτω συνέλεξε τόσην ἠλεκτρικὴν ὕλην, ὥστε ἐγέμισε μίαν Λουγδουνικὴν λαγῆνον. Ταῦτα ἔπραξε τὸ 1752.

Διὰ τοῦ πειράματος τούτου ὁ Φραγκλῖνος ἐβεβαιώθη ἄνευ ἀμφιβολίας, ὅτι ἡ ἀτμοσφαῖρα ἔχει ἠλεκτρισμὸν, καὶ μάλιστα τὰ νέφη. Ὄθεν ὁ Φραγκλῖνος πρῶτος ἐπενόησε τὴν κατασκευὴν τῶν κεραυναγωγῶν.

Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ Δουφαῦ ἐφεύρε τὸν ὑελώδη (Ζετικὸν) καὶ τὸν ῥητινώδη (ἄρνητικὸν) ἠλεκτρισμὸν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπενοήθησαν καὶ τὰ διάφορα ἐργαλεῖα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ· π. χ. ὁ Καβάλλος ἐφεύρε τὸ ἠλεκτρόμετρον, ὁ Βόλτας τὸν ἠλεκτροφόρον· πρὸ τούτων ὁ Ὄθων Γουρίκιος ἐφεύρε τὴν ἠλεκτρικὴν μηχανήν· ὁ Κολόμβος τὸ ἠλεκτροσκόπιον, κτλ.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ 1790 οἱ φυσικοὶ οὐδὲν πλέον ἐγνώριζον παρά μόνον τὸν ἠλεκτρισμὸν, τὸν παραγόμενον ἐκ τῆς τριβῆς δύο σωμάτων, ὡς καὶ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἠλεκτρισμὸν.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐν Ἰταλίᾳ ἀνεκαλύφθη νέος κλάδος τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ὁ Γαλβανισμὸς, ὀνομασθεὶς οὕτω πρὸς

τιμὴν τοῦ τὸν κλάδον τοῦτον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀνακαλύψαντος Γαλβάνου Ἰταλοῦ, καὶ ἐπισήμου ἱατροῦ ἐν Βονονίᾳ.

Ἐν τούτοις ἐκ πολλῶν διδομένων ἐξάγεται, ὅτι πρὸ τοῦ Γαλβάνου εἶχον γνωστῇ φαινόμενά τινα τοῦ γαλβανισμοῦ, τὰ ὅποια ὅμως δὲν ἔτυχον σπουδαίας προσοχῆς.

Ὁ ἱατρὸς Οὐντερ περὶ τὰ 1770 παρετήρησεν, ὅτι ἐὰν δύο βάδων ἑτερογενῶν μετάλλων τὸ ἐν ἅκρον τεθῇ ἐπὶ τῆς γλώσσης, καὶ τὸ ἕτερον ὑπὸ ταύτην, καὶ ἐγγίξωσι πρὸς ἄλληλα κατὰ τὰ ἄλλα ἅκρα των, παράγεται λάμψις τις κυανόχρους.

Ὁ δὲ Κατόγνης ἀναφέρει, ὅτι μαθητῆς τῆς ἱατρικῆς, δαχθεὶς κατὰ τὴν κνήμην ὑπὸ μυδός, ἐδράζε τοῦτον, καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ τὸν ἀνατέμνῃ· ἀλλ' ἐνῶ ἤγγιζε μὲ τὴν σμίλην του τὸ διαφραγματικὸν νεῦρον, ἀμέσως ἠσθάνθη μετ' ἐκπλήξεως τιναγμὸν ἠλεκτρικὸν τόσον ἰσχυρὸν, ὥστε αἰμωδίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο διαφόρως τότε ἐξηγήθη· ὁ Βεσσάλης, ἀκαδημικός τοῦ Τουρίνου, διηρμήνευσεν ὅτι ἡ φύσις διατηρεῖ ἐν ἑαυτῇ δι' ἰδίων τρόπων εἰς ἴδιον μέρος τοῦ σώματος ποσὸν ἠλεκτρισμοῦ διὰ νὰ τὸ μεταχειρίζηται ἐν ἀνάγκῃ.

Ἄπαντα ὅμως τὰ ρηθέντα φαινόμενα διαφόρως ἐξηγούμενα, δὲν ἀπετέλουν, ὡς τὰ ἐξήγουν, οὐδὲν ἴδιον ἀντικείμενον. Ἡ λύσις διετηρεῖτο, φαίνεται, διὰ τὸν Γάλβανον, ἵνα καταδείξῃ νέον κλάδον ἐπιστήμης, γενόμενος πατὴρ ταύτης.

Ὁ Γάλβανος, ἀφοῦ ἀνέτεμε βάτραχόν τινα πρὸς πείραμα ἠλεκτρικόν, ἔθεσε τοῦτον ἐπὶ τραπέζης, ἐνθα ὑπῆρχεν ἠλεκτρικὴ μηχανή, ἀπὸ τοῦ ἀγωγοῦ τῆς ὁποίας ἀπέιχε τὸ ἀμφίβιον ζῶον· ὁ βοηθὸς του ἤγγισε διὰ τῆς ἀκίδος τῆς σμίλης ἐν τῶν ἐντὸς μηρικῶν νεύρων, καὶ ἐν τῷ ἅμα ὄλοι οἱ μυῶνες τοῦ βατράχου ὑπῆρξαν εἰς ἀδιάκοπον κίνησιν, ὥστε ὑπῆρχον σπασμοὶ εἰς τὸ ζῶον· ταυτοχρόνως ἄλλοις τις ἐκεῖ παρὸν παρετήρησεν, ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀνεφαίνετο ὅτε ἐκένονε τὴν ἠλεκτρικὴν μηχανὴν ἐκ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Τινὲς συγγραφεῖς διηγοῦνται τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ φαινομένου τούτου τῶν σπασμωδικῶν κινήσεων τοῦ βατράχου ἄλλως. Ὁ Γάλβανος, μίαν τῶν ἡμερῶν, προπαρασκευάσας διὰ φυσιολογικὰς ἐξετάσεις βατράχους, ἐκρέμασε τούτους δι' ἀγκίστρον σιδηροῦ εἰς τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας του, ὄντα σιδηροῦν, ὅτε ἀμέσως παρετήρησε μέγαν τιναγμὸν εἰς τὰ ἀμφίβια ταῦτα ζῶα, καὶ σπασμωδικὴν κίνησιν εἰς τοὺς μῦς αὐτῶν. Κατ' ἀρχὰς ἀπέδωκε τὰ φαινόμενα ταῦτα ὡς προερχόμενα ἐκ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἠλεκτρισμοῦ· θέλων δὲ πειραματικώτερον νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ιδέας ταύτης, μετέφερεν ἕνα τῶν

βατράχων τούτων εντός δωματίου, κεκλεισμένου καλῶς, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα παρετήρησεν, ὅτι συνέβαινον πάλιν οἱ σπαραγμοὶ τῶν βατράχων ἐκ νέου· ἐκ τούτου ἔκρινεν, ὅτι δὲν εἶνε αἰτία τοῦ φαινομένου ὁ ἀτμοσφαιρικός ἠλεκτρισμός. Ὄθεν ἤρχισε νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ πειράματά του ζητῶν ἄλλην ἐξήγησιν· ἀπέδωκε τὰ φαινόμενα εἰς τὸν ζωϊκὸν ἠλεκτρισμὸν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τούτου δὲν ἐτυμβίβασε τὰς ἰδέας του. Τέλος ἔπλασε σύστημά τι θεωρητικόν, δι' οὗ ἐξήγει τὰ διάφορα φαινόμενα τῶν παρατηρήσεών του τούτων· οἱ μὲν ἀπεδέχοντο τὴν θεωρίαν του, οἱ δὲ κατεπολέμουν ταύτην· ἅπαντες ὁμῶς οἱ φυσιολόγοι καὶ φυσικοὶ μετὰ ζήλου ἐνησχολοῦντο πρὸς τὰ νέα ταῦτα φαινόμενα, τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον τῶν τοῦ Γαλβάνου παρατηρήσεων εἶνε τὸ ἐξῆς· ὅταν ἐγγίσῃ τις διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἄκρας μεταλλίνου ράβδου ἢ σύρματος νεῦρον καὶ διὰ τῆς ἄλλης μῦν, γίνεται ἡ σπασμωδικὴ κίνησις τοῦ βατράχου· αἱ κινήσεις αὐτὰι γίνονται τόσον μεγαλειότεραι, ὅσον ἡ μετάλλινος ράβδος συνίσταται ἐκ περισσοτέρων ράβδων μετάλλων. Ἡ ράβδος αὕτη καλεῖται *ερεθιστικὸν τόξον*.

Ὁ ἐπιστημότερος μετὰ τὸν Γάλβανον, ὅστις ἐβελτίωσε καὶ ἀνέπτυξε πολλὴν ἀνακάλυψιν τοῦ γαλβανισμοῦ, εἶνε ὁ Βόλτας, φυσικός τῆς Παβίας. Ὁ σοφὸς οὗτος Ἰταλὸς ἐξήγησεν ἐπιτυχῶς τὰ διάφορα φαινόμενα τοῦ γαλβανισμοῦ, καὶ ἐφεῦρε διαφόρους μηχανὰς τῆς φυσικῆς, ὧν ἡ ἐπιστημοτέρα τούτων εἶνε ἡ Βολταϊκὴ σῆλη καλουμένη, δι' ἧς γίνονται αἱ μεγαλειότεραι ἐφαρμογαὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Ὁ Βόλτας, ἐκτὸς τῆς μεγίστης ὑπολήψεως ἦν ἀπέκτησε παρ' ὅλου τοῦ σοφοῦ κόσμου διὰ τὰ ἔργα του ταῦτα, ἐβραβεύθη καὶ παρὰ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος.

Μετὰ τὸν Βόλταν ὁ Οὐμβόλτος καὶ ἄλλοι κατόπιν ἀνέπτυξαν πολὺ τὰ περὶ γαλβανισμοῦ.

(Ἐκ τῆς ΦΥΣΙΚΗΣ τοῦ I. Π. Πύρλα.)

Η ΕΝ ΝΑΥΑΡΙΝῶ ΛΕΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟΣ

ΝΑΥΜΑΧΙΑ.

Αἱ ὀμότητες, αἵτινες παρήγαγον τεκμήρια τῆς μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων ἐμπολέμου καταστάσεως, ἐπὶ τοσοῦτον τρομακτικαὶ ἀπέβησαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ὥστε αἱ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην ὅτι ἀπαρεγκλίτως ὤφειλον νὰ παρεμβῶσι

τῇ δὲ 6 Ἰουλίου 1827 ὑπεγράφετο συνθήκη ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας, πρὸς εἰρηνοποίησιν τῆς Ἑλλάδος. Συνεπεῖα τούτου, οἱ ἐν μεσογίῳ συμμαχικοὶ στόλοι ἠτοιμάσθησαν νὰ ἀναγκάσωσι τοὺς μαχητὰς ἵνα συναινέσωσι εἰς ἀνακωχὴν τινα, πολιορκήσαντες τὸν Τουρκικὸν στόλον ἐν τῷ λιμένι τοῦ Ναυαρίνου.

Ὁ Ἰβραήμ Πασσάς, Ὄθωμανὸς Διοικητὴς ἐν Πελοποννήσῳ, πρὸς οὐδὲν ἐλογίσατο τὰς ἐπιδείξεις τῶν συμάχων ναυάρχων· τὴν δὲ 20 Ὀκτωβρίου 1827, ὁ συμμαχικὸς στόλος, ὑπὸ τὴν Ἀρχηγίαν τοῦ Ἐδούαρδου Κόδριγκτων, (Sir Edward Codrington,) ἔπλευσεν πρὸς τὸν λιμένα ἵνα ἐκφοδίσῃ τὸν Πασσάν ὅπως ἐνδώσῃ. Ἐκτυροσκορότησις τις ἐξ ἐνὸς Ὄθωμανικοῦ πλοίου, ὑπῆρξεν τὸ σημεῖον τῆς γενικῆς ναυμαχίας, (general engagement,) ἣτις διαρκέσασα ἐπὶ τέσσαρας ὁλοκλήρους ὥρας, ἀπέληξεν ἐν πλήρει καταστροφῇ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, μετ' ἀσυγκρίτως μικρᾶς ζημίας τῆς συμμαχικῆς μοίρας.

Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος ἠρωϊκῶς ἐτελέσθη διὰ τῆς λαμπρᾶς ταύτης νίκης, ἡ δὲ περαιτέρω αὐτῆς ἀσφάλεια ἐπεσφραγίζετο διὰ τῆς ἐκ Γαλλίας ἀφιγθείσης μικρᾶς τινος στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἐν τούτοις, ἡ Ὄθωμανικὴ Κυβέρνησις ἀπεποιεῖτο νὰ ἐνδώσῃ, καὶ πόλεμος ἤρξατο κατὰ τῆς Ρωσσίας. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου τούτου, καίτοι κυρίως δὲν ἀπαρτίζουσι μέρος τῆς Ἀγγλικῆς Ἱστορίας, οὐχ ἤττον ὅμως ἀπαντῶσι σύντομόν τινα γνώσιν. Κατὰ τὴν πρώτην ἐκστρατείαν οἱ Ὄθωμανοὶ πεισματωδῶς ἀντετάχθησαν, ἐπιτυχόντες κατὰ τῶν ὑπεναντίων μικρᾶς τινος ὠφελείας. Κατὰ τὸ ἐπόμενον ὅμως ἔτος 1829, τὰ ῥωσικὰ ὅπλα ἐθριάμβευσαν πανταχόσε. Ἡ διάβασις τῶν Καρπαθίων ὄρεων (Balkan) κατεσπεύσθη, ἡ Ἀνδριανούπολις, δευτερεύουσα πόλις τοῦ Βασιλείου, ἠλώθη, ὁ δὲ Σουλτάνος ἠναγκάσθη νὰ κλίνῃ εἰς ὄρους εἰρήνης, ὑπαγορευθείσης εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ρωσσίας ἦσαν ἥττον ὑπέρμετροι ἀφ' ὅσον περιεμένοντο ἐκ τῶν περιστάσεων, διόπερ δικαίως δυνάμεθα νὰ πιστώσωμεν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀγγλοῦ ἱστοριογράφου, ὅτι ἡ μετριότης αὕτη ἐνεπνεύσθη ἐκ τοῦ φόβου μήπως ἐρεθίσῃ τὴν ζήλοτυπίαν καὶ ἀγανάκτησιν τῆς Ἀγγλίας.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ Goldsmith's History of England.)
Παλατινὸς Σπουρίδων Ζακύνθιος.

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς φιλαργυρίας κυριεύμενος, εἰς ἄλλο δὲν ῥέπει, εἰμὴ εἰς τὴν τοῦ πλοῦτου ἀκόρετον ἀπόλαυσιν. Οἱ νεότερινοὶ τε καὶ ἡμέτεροι αὐτοῦ λογισμοί, πᾶσαι αἱ οἰκείαι καὶ ἐξωτερικαὶ

αὐτοῦ πράξεις συνεννοῦνται, ἵνα τὴν τῶν ἄλλων οὐσίαν, εἰ δυνατόν, ἐλαττώσῃ, προσεπαυξήσῃ δὲ τὴν ἑαυτῶν. Συνθήκας ποιεῖ, πλὴν πλήρεις τόκων, διατηρεῖ τὸν λόγον ἐὰν πρὸς ὠφέλειαν τῷ πλεονάζῃ, ἀναιρεῖ δ' αὐτὸν, ἐὰν ἐκ τῆς διατηρήσεώς του προβλέπῃ ζημίαν. Τὸ τῶν ἄλλων ὄφελος νομίζει ἰδίαν ζημίαν, τὴν δὲ ζημίαν ἰδίαν ὠφέλειαν. Ἀποσρέφεται τοὺς συγγενεῖς του, οὐδὲν φροντίζει περὶ φίλων, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ νὰ ὠφελήσῃ αὐτοὺς κατὰ τι. Κατακρίνει πάσας τὰς ἐπικρατούσας συνηθείας, οὐχὶ διότι λίαν δυσανασχετεῖ τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀνανεώσῃ σαθρόν τι πεπαλαιωμένον φόρεμα. Συνεχῶς ἐμπλέκει ἐγκώμια πρὸς τιμὴν τῆς λιτότητος περὶ τὸ ἐσθίειν, καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα δῆθεν θρησκείας ἐντέλλεται τῇ οἰκογενεῖα αὐτοῦ τὴν νηστείαν ὅπως ἐτοιμάσῃ κυνικὴν τινα τράπεζαν. Ἀπομακρύνεται τῆς ἀγορᾶς, τῶν διασκεδάσεων, καὶ τῆς μετὰ τοῦ πλησίον συναναστροφῆς, ὅπως γίνῃ ἀκούρατος φρουρὰ τῶν θησαυροφυλακίων του. Τὸ μίσος, ὅπερ ἀείποτε φέρουσι πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, ἐτι μᾶλλον προσεπαυξάνει τὸν πρὸς τοὺς θησαυροὺς του ἔρωτα, παρὰ τοὺς ὁποίους δαπανᾷ ἡμέρας τε καὶ νύκτας, ἐμβαθύνων τὸν νοῦν εἰς συνεχῆ λογαριασμόν. Μεταξὺ τσοσούτων μερίμων καὶ ἐν τσοσάτῃ εὐπορίᾳ κύριος αὐτοῦ σκοπὸς δὲν εἶναι, ὡς λέγει ὁ Λουκιανός, τὸ κατὰ τὴν ἀνάγκην χρῆσθαι τῷ πλούτῳ, ἀλλὰ τὸ πράττειν οὕτως, ὥστε οὐδὲ οἱ λοιποὶ νὰ χαίρωνται τὸν ἑαυτῶν.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.) Δ. Ν. Κ.

Τῷ φθεγγοβόλῳ Ποιητῇ Κυρίῳ Ἀριστοτέλει Βαλαωρίτῃ, εὖ πράττειν.

Προβαίνουσα τοῦ Παρνασσοῦ
Ἡ μουσά σου μὲ λάμψεις·
Ἡ χάριτες ἀνοίγουσι χορὸν
Καὶ ὕμνωδοῦν τὸ κλέος
Μεγάλης Γενεᾶς!

Ἡ Τουρκοφόνος Ἡπειρος,
Ἀγάλλεται σκιρτώσα·
Εἰς Σὲ ἐνατενίζουσα
Τοῦ Σαμουὴλ ἡ δόξα
Ῥοδοστεφανωμένη·

Τῆς Φρόσσος τὸ μαρτύριο
Τοῦ ἄδου Πύλας κρούει . . .
Καὶ φεύγει κόλασι Μουχτάρ·
Φεύγει τὴν καταδίκη
Παράδεισον ἀνοίγει . . .

Ἄν τὸν Βλαχάβα ἴγνησαν
Τὰ δυὸ μεγάλα ὄρη·
Ὁ Ὀλυμπος κί' ὁ Κίτσαβος·
Δόξ' αὐτοῦ εἰς Ἡπειρον·
Εἰς Βαλαώραν μένει . . .

Ἐκεῖ ὅπου τὰ κόκκαλα
Τῶν προγονέων ἀοιδῶ
Ἀναγαλλιάζουσι χαίρουνται
Συντρίβουσι βοᾶντα
Ἀνάστασιν τοῦ Γένους!

Τὰ ἔπη σου διέχυσαν
Ὡς Κέρας Ἀμαλθείας·
Τὴν ἀφθαρσία στοὺς θνητούς·
Τὴν λάμψιν εἰς τοὺς τότε·
Κλέος εἰς τοὺς κατόπιν·

Καὶ ἴσως, ἴσως ἔλυσες
Τὸ αἰνίγμα τῆς γλώσσης! (α)
Ἡ, ἴσως, ἴσως, ὁ Βορρᾶς
Διέσχισε τὰ νέφη
Τὴν γῆ διαφωτίσας . . .

Σοῦ στέλνει τοῦτ' ὁ Διάκος Σου!
Βαμμένο στὸ μαρτύριο!
Καὶ ἡ πνοή του σὲ καλεῖ·
Αὐτὴ σοὶ τὸ προστάζει!
Πάλιν σοῦ λέει· λάβε το . . .

Ὁ ἀποχωρισμός.

Τῆς χήρας τῷμορφο παιδί
Μονάκριβο μονάχο·
Ζηταίε νὰ ξενητευθῇ·
Νὰ πᾶ νὰ βρῇ τὸ Διάκο·
Τὸ Διάκο τὸν περήφανον
Ὀλύμπου τὸ Γεράκι
Τοῦ Κίτσαβου τὴν ἀστραπή·
Τῶν Τούρκων τὸ δραπάνι·
Κ' ἐκεῖνη πάντα τῶλεγε·
«Παιδί μου, ποῦ μ' ἀφήνεις!»
«Μάνα σ' ἀφήνω στοὺς δικούς·
Κατάρρα, μὴ μοῦ δίνεις!»
Παιδί μ' ἐγὼ σ' ἀνάθρεψα
Σ' ἔκαμα παλληκάρι·
Νὰ σ' ἔχω στὴλο τοῦ σπητιοῦ
Στὸν ἴσκιό μου κλωνάρι·
Νὰ σ' ἔχω στὴ ζωίτζα μου
Λουλοῦδι κ' εὐμορριά μου·
Καὶ στὸν πικρὸ μου θάνατο·
Ἐλπίδα καὶ χαρὰ μου.
Καὶ τώρα σὺ παιδάκι μου
Ζητᾶς γιὰ νὰ μ' ἀφήσης!
Κ' ἐμὲ τὴ μάνα τὴν πικρή·
Ἐμένα, ποῦ μ' ἀφήνεις; . . .
«Μάνα σ' ἀφήνω στοὺς δικούς·
Κατάρρα, μὴ μοῦ δίνεις!»

Ἄν στὴ σπητὴ σου κορυφῇ
Ἄδυνατῶ νὰ πέμψω·
Ἐν ἄνθος ἐκ τοῦ κήπου μου·
Τὸ φέγγος τῆς καρδιάς μου·
Π' ἀστραφτολαχταρίζει·

Παιδί μου τόσαις νεῖς·
Τῶν πρώτων θυγατέρες·
Ὡς νέφες μᾶς προτείνονται
Μυριόμοιρες κοπέλες
Ν' ἀνοίξῃ τὸ σπητάκι μου
Ν' ἀναστηθῶ κί' ἀτή μου
Νὰ βγάλω πλεῖο τὰ μαῦρά μου
Νὰ λάμψῃ ἡ ζωὴ μου·
Καὶ σὺ χρυσὸ μου φλάμπουρο
Θέλεις γιὰ νὰ μοῦ φύγῃς
Καὶ μάνα σου τὴν ἄμοιρη·
«Τὴ μάνα ποῦ ἀφήνεις;»
—Σ' ἀφήνω μάνα στοὺς δικούς
«Γάμου μὴ μὲ προτείνεις!»
Σ' ἀφήνω! καλ' ἀντάμωσι . . .
Δόσε μου τὴν εὐχή σου·
Καὶ τ' ἄρματά μου ζώσῃ μου·
Ζώσταμ! μὲ τὴ ψυχὴ σου·
Καὶ σὰν ἀκούσης πόλεμο
Τοῦ Διάκου τὸ Δαλιάνι!
Ν' ἀστραφτοκαίῃ τὴν Τουρκιά·
Μὲ φλόγα σὰν ποτάμι!
Ἐκεῖ ὁ γυιὸς σου πολεμᾷ·
Βρυχᾶται σὰ λειοντάρι.

(α) Σημειώσεις.

Ὁ λόγος εἶναι περὶ ποιήσεως καὶ οὐχὶ περὶ καλλιλογίας· ἡ ποίησις καθ' ἡμᾶς πρέπει νὰ μένη ἐλευθέρα· ὁ ἐν τῷ Ὀθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ διαγωνιστικὸς ἔρος τοῦ φιλογενοῦς Κ. Α. Ράλλη, τοῦ ὅτι τὰ διαγωνίσματα νὰ ᾧσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, οὐχὶ δὲν συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ μάλιστα βλάπτει αὐτὴν καὶ τὴν ὀπισθοδρομεῖ εἰς τὰ μεγαλῶτατα· εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν ὁ φιλογενὴς Κ. Ράλλης, ἐδίδε γενικώτερον ὄρισμὸν εἰς τὸ διαγώνισμά του.

Ναί, ἡ πατρίς ἡμῶν γλῶσσα, εἶναι ἡ μεγαλοπρεπεστέρα καὶ καλλιφωνοτέρα πάσης ἄλλης·—ἀλλὰ, τίνας οἱ νομοθέται αὐτῆς; Ἕλληνες! —Ποῦ ἤμασαν; ποῦ ἐνομοθέτησαν; ἐν Ἑλλάδι! τὸ αὐτὸ λοιπὸν κλίμα, ὁ αὐτὸς ἀήρ, δὲν ζωογονεῖ καὶ ἡμᾶς σήμερον; Καί, ἂν ἐκείνοι ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας, καὶ ζωογονούμενοι εἰς τὸ φωταφωρῶδες ἐκ τῆς πνευματικῆς αὔρας πολυίστρον κλίμα τῆς πατρίδος των, ἀνεδείχθησαν, οἳ ἀνεδείχθησαν, ἐν τῷ κόσμῳ, τίς δύναται νὰ διαφειλονικήσῃ μὲ τὴν φύσιν αὐτὴν, καὶ νὰ τῇ εἶπῃ σταμάτισον! παῦσον τὸν ῥοῦν σου! δὲν εἶσαι ἀξία τοῦ λοιποῦ νὰ γεννηῖς, Σοφοκλεῖς, Πινδάρους, Θεοκρίτους; Τίς ὁ τολμηρὸς οὗτος ἄνθρωπος, ὅστις φρονεῖ, ἢ δῖσχυρίζεται, ὅτι ἀνεῦρε τὴν πνευματικὴν ἐν τῷ κόσμῳ πυξίδα;—μάταιος ὁ τοιοῦτος! Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἑαυτοῦ πυξίδα, καὶ δύναται νὰ μεταρσιωθῇ, κατὰ Πίνδαρον, μέχρι οὐρανοῦ. Λοιπὸν, πῶς ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ σκοτεινῇ πλανώμενοι, ἀπαιτῶμεν νὰ μᾶς παρακολουθῶσι κατόπιν καὶ οἱ ἄλλοι;...

Πάλιν ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ πατρίς ἡμῶν γλῶσσα, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατελθοῦσα, εἶναι τὸ ἀπεικόνισμα τῆς μεγαλειότητος τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι ὁ ἀστὴρ, ὅστις καθωράισε καὶ ἐμεγάλυνε, τὴν τότε μεγάλην γενεάν· ἀλλ' εἶναι ζήτημα, ἐὰν διὰ τοῦ φωτεινοῦ τούτου ἀστερός, εἴα δυνηθῇ ἡ μικρὰ σήμερον Ἑλλάς, νὰ διαφωτισθῇ τὰ ἐν τῇ σκοτεινῇ δεδουλωμένα αὐτῆς μέλη· τὸ δὲ ζήτημα τοῦτο ὀφείλει νὰ διασκεφθῇ ἡ Ἀκαδημικὴ Σύγκλητος. Μὴ πρὸς Θεοῦ! ὄροι· μὴ περιορισμοὶ τῆς διανοίας· ἀφήσατε αὐτὴν ἐλευθέραν. Ἄλλοι οἱ τότε καιροί, καὶ ἄλλοι οἱ μετέπειτα. Στρατηγήσατε ἐπὶ τῆς παιδείας, ὡς ἐστρατήγουν κατὰ τὸν αἱματοῦρον τῆς ἐθνεγεσίας ἀγῶνα, οἱ Κολοκοτρῶναι, οἱ Καραϊσκοί, οἱ Βοτζάρεις, οἱ Μιαοῦλαι... Οἱ αἰοδιμοὶ ἐκείνοι ἄνδρες κατανοοῦντες τὰς δυνάμεις αὐτῶν, ἀνεμιμνήσκοντο τὴν ἀνδρείαν τῶν προγόνων, χωρὶς καὶ νὰ τοὺς μιμῶνται εἰς τὰ στρατηγήματα καὶ τὰ ὅπλα. Οὐαί! καὶ ἀλλοίμονον! ἐὰν καὶ οὗτοι λαμβάνοντες, ὡς οἱ λογιώτατοι, διὰ κανόνα τὸ «τύπτω τύπτεις»

μετεχειρίζοντο κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, βέλεσι καὶ ἀκοντίοις, ἐπειδὴ προπατορικὰ ὅπλα.

Πέραν τῆς διανοίας ἐκάστου, ὑπάρχει ναὸς τις μεγαλοπρεπῆς καὶ σεβάσμιος, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ εἰσερχόμεναι, ὡς ἐν θυσιαστηρίῳ, ἄπασαι αἱ ἰδέαι καὶ γνώσεις ἐκάστου, καὶ συγκατοπτρίζόμεναι ἢ μία τῆς ἄλλης, ἐξανατέλλει ἐκάστη τὸ ἴδιον αὐτῆς φῶς, ὅπερ λέγεται προῖδν διανοίας. Ἐκ τοῦ Ναοῦ τούτου, καὶ οὐχὶ Πανεπιστημίου τινος, ἐξῆλθον τὰ διανοητικὰ προΐοντα, τοῦ πᾶσαν ποιητικὴν διάνοιαν ὡσπερ ἥλιος ἐν Ἀφράσι κατακλύσαντα, σοφωτάτου Ὀμήρου· ἐκ τούτου ναί, οἱ Σοφοκλεῖς, Πίνδαροι, καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι λογογράφοι καὶ Ποιηταί· αἱ δὲ Ἀκαδημῖαι, ἐγέννησαν μόνον τὸν ἀκαδημικὸν Πλάτωνα.

Νῦν δὲ παρατηροῦμεν ἐξοχόν τι πνεῦμα, ἀναφανιζόμενον ἐν μικρᾷ τινι Νήσῳ παρὰ τῇ ἀνδρογόνῳ Ἠπειρῷ· εἶναι ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης. Ἔχομεν ἀνά χειρας δύο αὐτοῦ ἔμμετρα Συγγράμματα· ΤΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ καὶ ΤΗΝ ΚΥΡΑ-ΦΡΟΣΥΝΗΝ· καὶ δυστυχῶς, εἰ καὶ θαυμάζοντες τὸ καλλιτεχνικὸν ὕψος τοῦ ἀνδρός, τὰς ἀκτινοδόλους καὶ καλλιφθόγγους αὐτοῦ ἐνοίας, δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς κρίσιν ἢ ἔπαινον αὐτῶν· τὸ μὲν, διότι δὲν ἔχομεν τὸν οἰκεῖον τόπον ἐν τῷ Συγγράμματι τούτῳ· τὸ δὲ, διότι πᾶς ἔπαινος δύναται νὰ μειώσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ Συγγραφέως, κ' ἐντεῦθεν πᾶσα ἐπ' αὐτῶν κρίσις καθίσταται ἀσθενής· ἐφ' ᾧ καὶ συνιστῶντες ἐνθέρμως εἰς τὴν νεολαίαν τὰ περισπούδαστα ταῦτα Συγγράμματα, καταχωρίζομεν ἐκ τοῦ δευτέρου, τοῦ, τῆς Κυρᾶ-Φροσύνης, μίαν μόνην περικοπὴν, ἱκανὴν εἰς τὸ νὰ καταδείξῃ τὴν ὄντοτητα τῆς ποιήσεως·

« Καὶ σύ, Ἄλῃ, ποῦ ἐχόρτασες τὴ λύσσα, τὴν ὀργή σου,
Σὰν ἔλθῃ ἡ ὥρα ἡ φοβερὴ κλεισμένος στὸ νησί σου,
Τὴ νύχτα ἐδῶ, ποῦ ἐπέρασες, δὲ θὰ τὴ λησμονήσῃς!
Κι' ὅταν θ' ἀπλόνης στὸ νερὸ τὰ χεῖλη νὰ δροσίσης,
Φωτιά θὰ πείνης ἄσβεστη καὶ θερμὴ καὶ πικράδα.
Εἰν' ἄλμυρά τὰ δάκρυα κι' ἀφίουν φαρμακάδα.
Εἰν' ἄλμυρά, θυμήσου το! Θὰ ἰδῆς πῶς θὰ ζυπνήσουν,
Πῶς θ' ἔλθουνε στὸ βράχο σου τὴ νύχτα νὰ χτυπήσουν
Σὰν κύματα ὀλοφουσκωτὰ ἀφροφαρμακωμένα,
Μὲ βογκητό, μὲ μούγκρισμα, σκληρὰ καὶ διψασμένα.
Τριγύρω σου θὰ σηκωθοῦν, ψηλά βουνὰ θὰ γίνουν,
Τὸ δρόμο θὰ σοῦ κλείσουνε, νὰ φύγῃς δὲ θ' ἀφίουν.
Θὰ νὰ ζητῆς βοήθεια, κάνεις δὲ θ' ἀγροικαίει... »

Η ΑΙΜΝΗ ΘΑ ΣΕ ΦΑΗ. » Σ.

Ο ΧΕΙΜΩΝ.

Ἡ ὥρα τοῦ χειμῶνος ἐμπεριέχει τὰς εἰδικὰς αὐτῆς διδασκαλίας εἰς τὸν σκεπτικὸν καὶ αἰσθαντικὸν νοῦν ὁ χειμῶν οὐκ ἔρχεται εἰμῆ φέρων ἐπὶ τῶν πτερυγῶν τοῦ εὐλογίας, τὰ δὲ ἀξιολογώτερα μαθήματα τῆς θρησκείας ἐκμανθάνονται ἴσως μεταξὺ τῶν νεφελῶν καὶ καταιγίδων τοῦ. Ἡ ὥρα αὕτη, ἐστὶ κατὰ πρῶτον, ὥρα μεγαλοπρεπείας· ἡ δὲ θεὰ τῶν περὶ ἡμῶν ὄντων εἶναι ὁ ἀρμόδιος, οὕτως εἰπεῖν, μαγνήτης, ὁ σύρων τὸν νοῦν εἰς ἐμβριθεῖς καὶ οὐσιώδεις σκέψεις. Οἱ ἥχοι τῆς χαρᾶς ἐξέλιπον, τὰ μυριόσσμα ἀνθη, τὰ ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν θερινῶν ἀκτίνων ζωογονούμενα, ἀπεμαρᾶνθησαν, αὐτὸς ὁ πολύστραπτος ἥλιος φαίνεται ὅτι ἀποσύρει τὸ φῶς αὐτοῦ ἢ ὅτι ἐξασθενεῖ ἢ δυνάμεις τοῦ ἐνῶ δὲ ἡ νύξ φαίνεται ἡγεμονικῶς σφετεριζομένη τοῦ σκοτεινοῦ καὶ σιωπηλοῦ βασιλείου τῆς, οἱ ξενοδόχοι τοῦ οὐρανοῦ διαρρήγνυνται μὲ νέαν εἰς τὴν θέαν ἡμῶν ἔλλαμψιν, διατρέχοντες ἐν τῷ ἀπέριφῳ διαστήματι τὸν ἀκτινασφάπτοντα δρόμον των. Αὕτη ἐστὶ ἡ ὥρα ἐν ἣ μανθάνομεν κάλλιον τὴν μεγαλειότητα τοῦ ποιησαντος ἡμᾶς Θεοῦ· αἱ δὲ ἐμφανίσεις τῶν ἄλλων ὠρῶν, περιορίζουσι κυρίως τὰς παρατηρήσεις μας ἐπὶ τοῦ ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένου κόσμου. Ἐν τῇ σκοτίᾳ μόνον τοῦ χειμῶνος ἀτενίζομεν τοὺς οὐρανοὺς ἐκείνους οἵτινες ἐκδηλοῦσι τὴν δυνάμιν του, καὶ τὸ σφερόμα ἐκεῖνο ὅπερ ἐνδείκνυσι τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του. Ὁ νοῦς ἐκτείνεται, ἐνῶ χάνεται μεταξὺ τοῦ ἀπέριφου τῶν ὄντων, ἡ δὲ φαντασία ἐκ τοῦ σκότους τοῦ κατωτέρου τούτου κόσμου, προλαμβάνει τὴν λαμπρότητα αὐτῶν νέων ἐκείνων οὐρανῶν καὶ τῆς νέας ἐκείνης γῆς, οἵτινες προωρίσθησαν διὰ τὰς τελευταίας διαμονὰς τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. Ἡ ὥρα αὕτη δέδοται νὰ ἐμπνέῃ εἰσέτι καὶ ἑτέραν μεζζονα σκέψιν. Ἐνῶ παρατηροῦμεν τὸν δύνοντα ἥλιον, ἐνῶ κλέομεν ἐπὶ τοῦ φερέτρου τῆς φύσεως, ἀκούοντες τοὺς χειμωνικούς ἀνέμους κατερημούντας τὴν γῆν, ἢ ἐνιαύσιος αὕτη ἐπανάστασις, ὁποῖόν τι διδάσκει εἰς τὸν παιδικὸν νοῦν; ἴσως ὅτι ἐξέλιπον αἱ τῆς φύσεως δυνάμεις, ὅτι ὁ κόσμος ἐνεδύθη τὸν νεκρικὸν χιτῶνα, καὶ ὅτι ἡ νύξ τῆς ὑπάρξεως πλησιάζει; Ὁχι!! Ἄλλ' ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ σκότους καὶ τῆς ἐρημώσεως θέλει παρέλθει, ὅτι ῥοδόπλαστος ἀνοιξίς θέλει μεδιᾶσαι πάλιν, καὶ ὅτι ἡ φύσις θέλει ἐνδυθῆ ἐκ νέου τὸν ἀργυροφόρον χιτῶνα τοῦ κάλλους. Εἰς τὰ ἀπειράριθμα παρελθόντα ἔτη αὕτη ἡ ἰσχυρὰ ἀνάστασις ἐτησίως ἐπληρώθη, ἡ ἐνιαύσιος εὐεργεσία τοῦ οὐρανοῦ ἐπανελήφθη ἀείποτε εἰς τε τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀπρηχαιομένους χρόνους. Ὅτε δὲ ἡ μελανύμων νύξ τοῦ χειμῶνος ἐβυθίσθη βα-

ρυπεσοῦσα, χαρὰ πανευφρόσυνος, μετὰ μυριοφώνου τῶν πτηνῶν μόλπης, ἐσυνόδευσε τὴν πάνχρυσον ἐαροπρωϊαν. Οὐδεμία γλῶσσα, ἢ ἐκείνη τῆς φύσεως δύναται νὰ λαλήσῃ εὐληπτοτέρως εἰς τὸν σκεπτικὸν νοῦν. Αὕτη ἐπαναλαμβάνεται ἐνιαυσίως ἕνα διδάξῃ ἡμῖν πίστιν καὶ ἐμπισοσύνην πρὸς τὸν Θεόν. Αὕτη λέγει πρὸς ἡμᾶς ὅτι ἡ δύναμις ἣτις πρώτη ἐπλασεν ὑπαρξιν, εἰς οὐδένα καιρὸν ἐξασθενεῖ, εἰς οὐδεμίαν φθορὰν ὑπόκειται· ὅτι εἰς τὴν μεγαλειότητα τῆς βασιλείας τοῦ χίλια ἔτη εἰσὶν ὡς ἡ ἡμέρα ἢ ἡμέρας· ὅτι εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς σύστημα τῆς διοικήσεώς του οὐδὲν κακὸν ἐνυπάρχει· ὅτι τὰ φαινόμενα, ἅπερ εἰς τὴν περιορισμένην καὶ ἐπίκαιρον θέαν ἡμῶν φαίνονται ἐγγυμονοῦντα καταστροφήν, εἰς τὴν ἀπεριόριστον εὐρείαν τῆς προνοίας του, εἰσὶν αἱ πηγαὶ ἀνταποδοιμομένου καλοῦ· καὶ ὅτι ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ καθ' ἣν δυνηθῶμεν νὰ ἐνοήσωμεν ὅτι ἡ φύσις θέλει κατασραφῆ καὶ ἐγκαταληφθῆ, τὸ πνεῦμα τοῦ Παντοδυνάμου ἐργάζεται ἐν ὄλῃ ἰσχύει παρασκευάζον ἐν σιγῇ τὴν ἀνακαίνησιν τοῦ κόσμου.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ Alison.)
Συγρ. Δ. Μάρσαρς.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

ΥΙΟΣ. Πάτερ μου, ὅσα ἦτον ἀπὸ ἐμὲ ὅλα τὰ ἔκαμα, καὶ ἀπὸ τοὺς διδασκάλους μου βεβαιόσου ἂν ἐχάθη ὁ καιρὸς καὶ τὰ ἐξοδα Ἄλλὰ τί νὰ γίνω τώρα; ἔφθασα εἰς ἡλικίαν νόμιμον, καὶ νὰ κερδίσω τὰ ἐξοδά μου δὲν δύναμαι· τί νὰ κάμω τώρα τὰ γράμματα;

ΠΑΤΗΡ. Ὡς ὁ τελευταῖος βλαστὸς τῆς οἰκογενείας μας ἐφρόντισα, τέκνον μου, νὰ σὲ σπουδάξω, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν σου, ἐλάβες μίαν ἀνατροφήν ἀνωτέραν ἐκείνων. Τοῦτο εἶναι δεῖγμα ὅτι ὅλοι σὲ ἀγαπῶμεν, ἀλλ' ἐσὺ τώρα μὲ τοὺς λόγους σου μᾶς ἐνοχλεῖς. Τί ἄλλο θελεῖς νὰ κάμωμεν; Ἄν ἐκαρποφορήθης ἀπὸ τὰ μαθήματα τῶν διδασκάλων σου, ἔχεις ἀσυγκρίτως ἀνώτερον μέσον πλοῦτου εἰς χεῖράς σου, ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἀδελφῶν σου. Οἱ ἀδελφοί σου πύρον τρέπον μὲ τὰς τέχνας των καὶ πορίζονται τὰ ἐξοδά των, καὶ σὺ παραπενοῖσαι;

Υ. Ὁχι, Πάτερ μου, ὁ Θεὸς νὰ μὲ παιδεύσῃ, ἂν οἱ λόγοι μου ἐννοοῦσαν ἄλλο, παρὰ νὰ μὲ συμβουλεύσῃς τί νὰ κάμω. Ἀπερνῶ τὸν καιρὸν μου εἰς τὴν ἀνάγκωσιν, καὶ ἂν χρειασθῶ ὀβολοὺς σὰς ζητῶ, τὸ ὁποῖον δὲν μὲ εὐχαρισεῖ. Ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐκέρδιζα μὲ κανένα τρόπον, διὰ νὰ μὴ σὰς ἦμαι βάρος.

Π. Ὅσον διὰ τοῦτο κάμνης καλά. Ἄλλ' εἶπέ μου μὲ στέλλεις

εἰς τοὺς διδασκάλους σου νὰ πληροφορηθῶ ἂν ἐπρόκοψες, αὐτὸ δι' ἐμὲ εἶναι περιττόν, διότι πειθῶμαι εἰς τοὺς λόγους σου· τὴν κοινωνίαν μας πρέπει νὰ φροντίσης νὰ πληροφορήσης περὶ τῆς ἱκανότητός σου, διότι αὐτὴ θέλει σοῦ δώσῃ τὰ μέσα νὰ ζήσης, καὶ εἰς τοῦτο σκέψου. Ἐγὼ τὸ χρέος μου τὸ ἔκαμα εἰς ἐσέ, καὶ ἀπὸ μὲν τὴν διαγωγὴν σου εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος, ὡς ἐλπίζω καὶ εἰς τὴν προκοπὴν σου· ἀλλὰ δὲν φθάνει τοῦτο. Τὰ ἀδελφιά σου τί ἔκαμον ἀφοῦ ἐτεχνεύθησαν; ἔδωσαν ἕκαστος εἰς τὴν κοινωνίαν δείγματα τῆς ἱκανότητός των ὡς πρὸς τὰς τέχνας των, καὶ καθὼς τοὺς ἐγνώρισαν ὅτι εἶναι ἀριστοὶ τεχνῖται, ἐσύνησαν, καὶ οὕτως ἠσφαλίσθη τὸ συμφέρον καὶ ἡ ὑπόληψις αὐτῶν.

Γ. Ἀλλ' ἐγὼ τί νὰ κάμω πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἱκανότητός μου;

Π. Ἄκουσε, Παιδί μου. Ἐχῶ πρὸς ἀκοήν, ὅτι ὁ Βενιαμὴν Φραγκλῖνος, ὅστις ἦτον ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, υἱὸς πτωχοῦ πατρὸς καὶ μαθητῆς εἰς τέχνην τινὰ, ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν ἠργάζετο, τὰς ὥρας τῆς νυκτός του ἐδιδάσκουσε, μέρος εἰς τὴν μελέτην, καὶ μέρος εἰς τὸν ὕπνον του· καὶ διὰ νὰ γνωρίσῃ ἂν ἡ μελέτη αὕτη τὸν ὠφελοῦσε, ἐσύνηται ἀθροα, χωρὶς νὰ ὑπογράψῃ τὸ ὄνομά του, καὶ τὰ ἐδημοσίευσεν μὲ τὸν τύπον, τὰ ὅποια ἀναγινωσκόμενα ἀπὸ τὴν κοινωνίαν ἐπρόσεχε νὰ ἀκούῃ τί λέγουσιν, καὶ εἰς μὲν τὰ μέρη ἐκεῖνα εἰς τὰ ὅποια δὲν ἤρεσαν, ἐδιορθώετο, εἰς τρόπον ὥστε ἔφθασε νὰ ἀκούῃ γενικὸς ἐπαίνους περὶ τῶν ἀθροῶν του, διὰ τὸ ὅποιον ἐμψυχονόμενος μᾶλλον ἐπροόδευε, καὶ τέλος ἐφανερώθη. Τότε δὲ ἡ κοινωνία τὸν ἐναγκαλίσθη καὶ ἔφθασε νὰ τὸν ἀναβιβάσῃ εἰς βαθμοὺς ὑψηλοῦς πολιτικούς. Ἀπὸ τὴν σύντομον ταύτην καθοδήγησιν, δύνασε νὰ καταλάβῃ ὅτι πρέπει νὰ βάλῃς τὴν προσοχήν σου εἰς τὸ νὰ σὲ γνωρίσῃ ἡ κοινωνία, καὶ ἂν χρειασθῶσιν ἐξοδα εἰς τοῦτο, οὔτε ἐγὼ οὔτε τὰ ἀδελφιά σου διστάζομεν νὰ σὲ συνδράμωμεν.

Γ. Καὶ στοχάζεσαι, Πάτερ, ὅτι αὐτὸ εἶναι εὐκόλον; Ἄμῃ ἢ ἐπίκρισις τοῦ κόσμου; Ἄμῃ τὸ ἰδίωμα τῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὅποιοι θέλουσιν τὰ πάντα οὐρανοκατέβητα; οὔτε γίνονται συγκαταβατικοὶ εἰς τὸν πρωτόπτερον ἢ θέλησιν, ἂν δὲν εὐδοκίμωσιν, νὰ μὴν ἐκβῶ πλέον ἀπὸ τὴν οἰκίαν;

Π. Ἐνθυμεῖσαι τὴν διήγησίν μου; ὁ Φραγκλῖνος ἠργάζετο χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ ἡ πατρίς του, καὶ οὕτως ἤκουε τὰς γνώμας τῶν ἀναγνωστῶν χωρὶς νὰ πειράζεται· καὶ εἰς μὲν τὰ λάθη ἐδιορθώετο, εἰς δὲ τὸ μέρος τὸ ἐπαίνουμένον ἐμψυχούτο. Αὐτὸ λοιπὸν κάμε καὶ ἐσὺ, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἄλλος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς δύο. Ἐξέτασε τὸν ἐαυτὸν σου τί δύνασε νὰ κάμῃς, νὰ συντάξῃς, ἢ νὰ με-

ταφράσῃς, καὶ ἐπιχειρήσου τὸ ὅτι ἐκλέξῃς μὲ θάρρος, καὶ ἂν εἰς τὸ πρῶτον δὲν εὐδοκίμωσῃς, εἰς τὸ δεύτερον ἢ εἰς τὸ τρίτον ἐλπίζω νὰ μὴ χαθῇ ὁ κόπος· τὴν ἐλπίδα ταύτην μοῦ τὴν ἐμπνέει ἡ φρονιμὸς σου διαγωγῇ.

Γ. Πάτερ μου, θέλει κάμω τὸν λόγον σου, ἀλλὰ διὰ πρῶτην φοράν δώσέ μου αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι ἀφοῦ τελειώσω τὸ ἔργον μου θέλει τὸ δείξεις κανενὸς φίλου σου ἱκανοῦ, χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῆς ποῖος τὸ ἔκαμε, καὶ ἂν ἐκεῖνος τὸ ἐγκρίνῃ, ἄς τὸ δώσωμεν εἰς τὸν τύπον, καὶ εἶθι ὁ Θεὸς νὰ βοηθήσῃ, διότι δι' ἐμὲ εἶναι μέγιστον τὸ τόλμημα τοῦτο.

Π. Ἐγὼ σὲ εἶπα, καὶ πάλιν σὲ λέγω, ὅτι θέλει σὲ συνδράμω ἕως νὰ θάρρῶσῃς ἐπιχειρήσου τὸ ἔργον μὲ τὴν εὐχήν μου, καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ ματαιωθῇ ὁ κόπος σου. Τὰ ἀγαθὰ ἔργα ἢ πρόνοια τὰ ὀδηγεῖ, καὶ τοῦτο ἔχε εἰς τὴν ψυχὴν σου μὲ πεποιθήσιν. Σὺ μάλιστα γίνου ὁ σύρτης εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τῆς νεολαίας, ἡ ὅποια εἰσέτι δὲν ἐπιχειρήσῃ τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον.

K.

Ἡ Ὑπομονή.

Ἄδεται λόγος ὅτι εἰς Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας, περιοδεύων ποτε ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας του, ἔτυχε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς οἶκόν τινα εἰς τὸν ὅποιον οἰκοδεσπότης μὲ τὰς γυναῖκάς του, παιδία του, νόμφας του, ἐγκόνους καὶ ὑπνρέτας του, συνέζον ὄλοι εἰς ἐντελῆ εἰρήνην καὶ ἀρμονίαν. Ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐκπληχθεὶς ἀπὸ θαυμασμὸν εἰς τοῦτο τὸ θέαμα, ἠρώτησε τὸν οἰκοδεσπότην ποῖα μέσα μετεχειρίσθη καὶ διατηρῆται ἡσυχία ἐντὸς τοσαύτης ποικιλίας ἀτόμων; Ὁ γέρον, λαβὼν ἀνὰ χεῖρας μολυβδοκόνδυλον, ἔγραψε ταύτας τὰς τρεῖς λέξεις· ὑπομονή, ὑπομονή, ὑπομονή.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

—○○○○○—

ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ ΜΗΝΑ.

Εἰς τοὺς 1397 τὸν Ἰούλιον μῆνα.—Ἡ ἔνωσις καταπραΰνσεως, πράξις εἰς τὴν ὅποιαν ἡ Νοβεργία, ἡ Σβεκία καὶ ἡ Δανιμαρκία ἠνώθησαν εἰς μίαν βασιλείαν ὑπὸ τὴν Μαργαρίταν τῆς Δανιμαρκίας, ἐπώνομασε αὐτὴν *Σεμήραμιν τῆς Ἀρκτου*. Ἡ δὲ ἔνωσις διετηρήθη ἕως τὰ 1520, εἰς τὸ ὅποιον ἔτος ἡ Σβεκία ἐγένετο ἐπικράτεια ἀνεξάρτητος ὑπὸ τὸν Γούσταβον Βᾶζαν.

Εἰς τοὺς 1793 τὸν Ἰούλιον μῆνα.—Ἡ Καρλότα Κορδὴ, ἐφόρευσε εἰς τὸν Λουτρὸν τὸν τρομακτικὸν Μαρατ.

ΠΛΑΝΗ καὶ ΑΛΗΘΕΙΑ.

1
Ἐμπρὸς στὰ μάτια μου ἤλθαν
Οὐρανοκαυωμέναις,
Ποῦ ὀλόλευκα ἐφορούσαν,
Δυὸ ἀγγελικαῖς παρθένας.

2
Εἰς τοῦ κορμιοῦ τὸ ἀνάστημα,
Στοῦ προσώπου τὰ κάλλη,
Οὐδόλως δὲν διαφέρανε
Ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη.

3
Πιστὰ τὸ κάθε κίνημα
Ἄκλουθας κάθε μία,
Δυὸ πλάσματα ἐφαινότανε,
Κ' ἦταν ὠραιότης μία.

4
Ἄν εἰς ἐμὲ τὸ ἀνάβλεμμα
Μία ἀπὸ ταῖς δυὸ ἐκινούσε,
Ἐστρεφε ἡ ἄλλη ὀλόλαμπρη
Καὶ μὲ γλυκοκουττούσε.

5
Ἐσπλαγχνικὰ ἂν μοῦ ἔδινε
Τὸ χέρι τὸ λευκὸ της,
Κ' ἡ νιά σ' ἐμένα τὸ ἄπλωνε
Ὅπου ἦταν στὸ πλευρὸ της.

6
Ἦταν ἡ δυὸ ἀντανάκλασις,
Ἐτοί πιστὰ σοῦ δίνει
Τ' ἄμετρα ἀστέρια ἢ θάλασσα,
Ποῦ βρίσκεται εἰς γαλήνη.

7
Ἀρχίζει ἡ πρώτη, ἀνέκφραστη
Τὸ στόμα ῥέει γλυκάδα,
Μαγεύει ὅτ' εἶναι ὀλόγυρα
Τὸ δάσος, τὴν κοιλάδα.

8
Μαζὺ μ' ἐμένα πέταξε
Πουλὰκι νιὸ στὰ ξένα,
Ὅπ' ἔχω πλοῦτη ἀμέτρητα
Καὶ θησαυροὺς διὰ ἐσένα.

9
Φεῦγα ἀπ' αὐτὴ π' ἀχώριστη
Πάντα θωρεῖς κοντὰ μου,
Καὶ ποῦ μὲ ἐπάτη ἐντύθηκε
Τὰ κάλλη τὰ ἐδικὰ μου.

10
Αὐτ' εἶναι ΠΛΑΝΗ, βάσανα
Στὸν κόσμο φέρνει πλήθεια,
Ἐγὼ τοῦ πλάστ' εἶμαι ἄγγελος
Καὶ τὸνομά μου ΑΛΗΘΕΙΑ.

11
Παρόμοια ἢ ἄλλη ἀρχήνισε
Μ' ἀγάπη μοῦ ὠμιλοῦσε,
Τῆς ἀδελφῆς τὸ κίνημα
Στὰ λόγια ἀκολουθοῦσε.

12
ΠΛΑΝΗ τὴν ἄλλη ὠνόμασε,
ΑΛΗΘΕΙΑ τὸν ἑαυτὸ της,
Ὡς τσ' ἄλληνῆς τὸ πρόσωπο
Λάμπει τὸ πρόσωπό της.

13
Ποῖα ν' ἀκλουθῆσώ ὁ δούστυχος;
Ἡ ΑΛΗΘΕΙΑ ἢ ΠΛΑΝΗ ποῖα;
Στρέφω κυττάω τριγύρω μου
Μὲ μαύρη ἀπελιπία.

14
Σιωπαίνουν ὅλα ὀλόγυρα,
Σὲ ποῖα νὰ τρέξω ἀγγάλη;
Ὅμοια ἐμπροστά μου ἀστράφτουνε
Τ' ἀμίμητὰ τους κάλλη.

15
Ἐρμη εἶναι ἡ φύση, ἀσκήωσα
Διὰ συμβουλή τὸ βλέμμα,
Λαμπρὸ οὐρανοκατέβατο
Ἀπὸ ψηλάθε στέμμα.

16
Εἰς τὸ κεφάλι κρέμεται
Τῆς μιᾶς, ὡσὰ ἓνα χέρι
Μέσα στὴν αὐρα ἀθώρητο
Σ' αὐτὴ νὰ τὸ προσφέρῃ.

17
Γι' ΑΛΗΘΕΙΑ τὴν ἐγνώρισα
Ἄπ' τὸ χρυσὸ στεφάνι,
Ἐμπρὸς σ' αὐτὴ ἐγονάτισα
Ἄρνούμενος τὴν ΠΛΑΝΗ.

18
Κι' ἂν ἔτσι δὲν ἀσκήωσα
Στὸν οὐρανὸ τὰ μάτια,
Στὸν κόσμο σ' ὅλα ἀβέβαιος
Ἀκόμη θὰ ἐπερπάτια.